

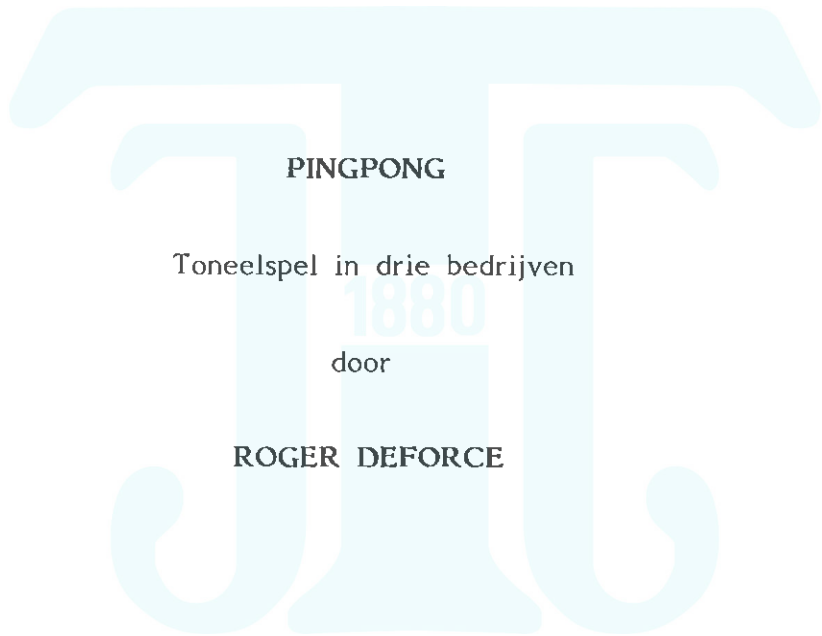
Even uw aandacht...

Deze 'smaakmaker' laat u toe kennis te maken met dit werk.

Dit tekstfragment mag niet gebruikt worden voor opvoering. Het mag niet worden gedownload, afgedrukt of verder verspreid.

Indien deze smaakmaker u bevalt, raden we u aan het volledige toneelstuk te ontlenen en te lezen voor u tot de aankoop van boekjes voor opvoering beslist.

Veel leesplezier!

PINGPONG

Toneelspel in drie bedrijven

door

ROGER DEFORCE

Toneelfonds J. JANSSENS * Antwerpen

1991

(N° 1905)

OPVOERINGSRECHT

Het opvoeringsrecht wordt verkregen na aankoop van tenminste 10 tekstboekjes bij de uitgever en na betaling van de verschuldigde auteursrechten aan:

S.A.B.A.M.
Aarlenstraat 75-77
1040 Brussel 4

Na aankoop van het verplicht aantal boekjes krijgt men van de uitgever een aankoopbewijs. Dit bewijs moet samen met een aanvraagkaart waarop plaats en datum(s) van opvoering werden ingevuld, minstens veertien dagen voor de opvoering(en) naar S.A.B.A.M. worden gestuurd.

Men is volgens de Auteurswet strafbaar als men gebruik maakt van gekregen, gehuurde, geleende of gecopieerde boekjes.

Wanneer men niet voldoet aan de hier opgesomde voorwaarden, worden de geldende auteursrechten met 100% verhoogd.

Voor Nederland wende men zich tot:
I.B.V.A. "Holland"
Postbus 363
1800 AJ Alkmaar.

C.I.P. KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK ALBERT 1
Deforce, Roger

Pingpong : toneelspel in 3 bedrijven voor de jeugd / Roger Deforce. - Antwerpen : Toneelfonds J.Janssens, 1991. - ca.75p. ; 30 cm.
ISBN 90-385-0093-9 : 245 BEF.
Doelgroep : Toneelverenigingen
NUGI : 302

Wettelijk Depot D/1991/220/28
ISBN 90-385-0093-9

© 1991 Toneelfonds J. Janssens/

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotocopie, microfilm of op welke wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

PERSONAGES

5 dames - 5 heren

John De Groot : Leraar Middelbaar Onderwijs, hogere graad
Sonja : zijn achttienjarige dochter
Bart Deley : leraar lichamelijke opvoeding

Klasgenoten van Sonja

Gerrit Roothoofd : verliefd op Sonja, beetje macho
Leen Verkest : Sonja's vriendin
Jan : spotvogel
Sofie : beetje verliefd op Jan
Kurt : jaloers type
Friede : schuchter type
Mia

DEKOR

Eerste bedrijf : buiten
Tweede bedrijf : sporthal

EERSTE BEDRIJFScène 1

John & Sonja

Het eerste bedrijf speelt zich af op 'n binnenkoertje van een klein boerderijtje, eigendom van John De Groot. Het linkerpaneel suggereert de voorgevel van een oude schuur: daarnaast leidt 'n wegeltje naar de weilanden. Aan de andere kant leidt 'n opening (poortje) naar de eigenlijke boerderij. De achterwand stel 'n muur voor.

Sonja, een meisje van achttien jaar, zit stil voor zich uit te staren op de houten bank. Op haar knieën ligt 'n stripalbum; achteloos draaien haar vingers de bladen om; zonder dat zij 'n blik op de inhoud werpt... Na enkele ogenblikken slaakt zij 'n diepe zucht, kijkt meewarig naar het stripalbum, knikt misprijzend en gooit het met één beweging over haar schouder op de grond. Ondertussen is haar vader, John De Groot, stilzwijgend de scène opgekomen. Hij kijkt naar het stripalbum op de grond en kijkt haar dan doordringend aan...

JOHN : (dreigend) Raap dat op ! (Sonja keert haar rug naar haar vader) Voor de laatste keer: raap dat op !

SONJA : (kijkt hem verbitterd aan, langzaam) "Voor de laatste maal" ?
(vader reageert niet) Krijg ik slechts twee kansen ?

JOHN : (iets minder scherp) Raap dit op !

SONJA : (Staat nukkig op, raapt het album op en biedt het hem aan)
Asjeblief, Menèèr !

JOHN : (weigert het album) We staan hier niet in de klas, Sonja.

SONJA : Oh ? Ik meende nochtans de stem van meester De Groot te horen!
(meer binnensmonds) Of moet ik zeggen: de grôte meester ?

JOHN : Luister meisje ! (Sonja trekt bedenkelijk gezicht; beetje zachter) Sonja ! Het is niet omdat je op je eigen benen wilt staan, dat je er hier 'n smeerboel moet van maken.

SONJA : (kijkt kritisch rond) Ik denk niet dat één stripverhaalke mèèr veel aan de situatie zal veranderen. (raapt album op)

JOHN : Je hebt gelijk. (Neemt album uit Sonja's hand, doorbladert het kritisch) Zò iets zal je cultureel peil niet erg optrekken !
Ik had je nochtans gevraagd het boek "De Leeuwentemmer" van Willem Elsschot te lezen.

SONJA : Zo'n ouwerwets gelul ! Het is zeker vijftig jaar oud !

JOHN : Wat vijftig jaar geleden goed was, kan nu nog niet afgeschreven zijn.

SONJA : (spottend) Dat zeg je om 'n pluim op je eigen hoed te steken...
Hoe oud ben je nu, vader ? Eénenvijftig ?

JOHN : Oud genoeg om te beseffen dat dergelijke kinderlectuur louter
tijdverlies is.

SONJA : Kinderlectuur ? Zo'n stripverhalen gebruiken ze nu op de uni-
versiteit.

JOHN : (spottend) Ja ! Als WC-papier ! (herpakt zich) Sorry, dat was
flauw van mij.

SONJA : (ook zachter) Integendeel... Ik vond het juist mooi. (Verwon-
dering bij John) Dat je het flauw vond... Het gebeurt niet vaak
dat jij toegeeft dat je fouten hebt gemaakt... Jammer !

JOHN : Meen je dat echt ? Zou je echt graag hebben dat ik de ene stom-
miteit na de andere uithaal ?

SONJA : (beetje schuchter) Een paar stommiteiten, ja... dàt wel. Ik
zou me 'n beetje meer op m'n gemak voelen... 'n beetje mèèr thuis.

JOHN : Is het dààrom dat je je intrek hebt genomen in die oude schuur ?
Omdat je hier mèèr stommiteiten kan uithalen zonder dat ik het
zie ?

SONJA : Bij jou moet alles perfect zijn...

JOHN : Natuurlijk. Ik wil niet dat de mensen mij met de vinger nawij-
zen. Er zal mij later niemand moeten beschuldigen dat ik mijn
taak niet behoorlijk heb verricht.

SONJA : (zakt opnieuw verbitterd in elkaar) Jouw tààk !... Daar ben
ik dus 'n onderdeel van... Dank je !

JOHN : Je begrijpt het niet. Jij bekijkt alles door 'n veel te smalle
bril. Je wil alles op jouw manier doen.

SONJA : Neen ! Ik wil gewoon 'n beetje mijzelf zijn.

JOHN : Daar ben je nog te jong voor... Ik wed dat die halfbakken macho,
die Gerrit, er weer voor iets tussen zit. Je hebt je door die
maffe kerel weer laten ompraten, nietwaar ?

SONJA : Neen, pa. Het is niet wat je denkt ! Ik wil gewoon...

JOHN : Wat IK denk is niet belangrijk.

SONJA : (verbitterd) Maar wat de ànderen denken wel, nietwaar ?

JOHN : Natuurlijk. De ànderen kunnen je kraken.

SONJA : Nu spreek je jezelf tegen. Gisteren heb je nog 'n hele preek
gehouden voor de klas over het feit dat je moet uitkomen voor
wat je bent.

JOHN : Dat was gisteren, voor de klas. Vandaag liggen de kaarten anders.
En verder wil ik er geen woord meer over horen.

- SONJA : (zachter) Ik wil niet dat jij denkt dat Gerrit hier voor iets tussenzit.
- JOHN : (droog) Wat JIJ wil, doet hier niets terzake.
- SONJA : (ontgoocheld) Natuurlijk niet. Ik heb nooit meegeteld voor jou. Jij leeft slechts voor je boeken; je bureau is jouw heiligdom. Ik zie je soms in geen dagen.
- JOHN : (wat ongemakkelijk) Ik moet m'n lessen voorbereiden en dat vraagt m'èr tijd dan veel buitenstaanders denken.
- SONJA : Huh ! Na dertig jaar en meer ?
- JOHN : Wie wil bijblijven, moet zich bijscholen. De wereld evolueert snel.
- SONJA : Ik ook ! Ik ben dat kleine meisje niet meer dat jij nog op je knieën hebt genomen. (windt zich op) Niet alleen de wereld evolueert, pa ! Ook de mensen veranderen ! Ik ben achttien !
- JOHN : (scherper) Juist ! En dus ben je volwassen, nietwaar ? Dat hebben zè jullie goed ingepompt op die voorlichtingsvergadering!
- SONJA : Ja ! Ik ben volwassen. En dus mag ik m'n eigen gang gaan !
- JOHN : Akkoord als het de rechte weg is ! (kleine pauze) Maar begrijp je dan niet dat je je op sleeptouw laat nemen door die... die halfbakken wielertoerist.
- SONJA : (kwaad) 'Gerrit' is zijn naam !
- JOHN : Dat hoef je mij niet te vertellen ! Er zijn twèè types van leerlingen wiens naam ik niet licht vergeet: de "goeie", die van hun schooltijd iets willen maken; en de oproerkraaiers, de wijsneuzen, de arrogante betweters ! En tot DIE categorie behoort die Gerrit !
- SONJA : Heb je hem 'n kans gegeven ?
- JOHN : Om de klas op stelten te zetten, zeker ? Er is maar één methode om zo'n betweter de mond te snoeren. (maakt kraakbeweging met handen) Krààààk ! Brandhout van maken !
- SONJA : Maar pa ! Als jij 't vuur aan de lont steekt, moet het je niet verwonderen dat de boel vroeg of laat ontploft. Je vraagt erom.
- JOHN : Ik vraag alleen... correctie, ik 'eis' gewoon dat iedereen de lessen aandachtig volgt.
- SONJA : (verbitterd) Dat is typisch voor jou: je 'eist' ! Ik heb je nog nooit iets op 'n vriendelijke manier horen vragen. Elke vraag bij jou klinkt als 'n bevel.

JOHN : (stilller) Je luistert niet goed: da's alles ! (Zij schudt bedreefd het hoofd; iets agressiever) Maar zie je dan niet dat je heel je toekomst verspeelt met die arrogante nietsnut !

SONJA : Toekomst ?... (gaat moedeloos zitten) Ik wil vandààg leven ! Vandaag ken ik. Vandààg weet ik wie ik ben en wat ik wil. Wat er mij morgen te wachten staat, weet ik niet. En daar heb ik schrik voor.

JOHN : En daarom wil jij vandaag het onderste uit de kan.

SONJA : Ja !

JOHN : En laat jij je meeslepen door zo'n... zo'n...

SONJA : Pa ! Alsjeblief. (laat zich moedeloos achterover vallen) Je hebt hem al genoeg verweten.

JOHN : OK ! OK ! Ik val in herhaling. Je moet niet zo kittelorig zijn.. En ga rechtop zitten ! (zij richt zich zuchtend op) Denk je dat het leven je iets cadeau schenkt ? Vergeet het, kind. Als je je niet wilt inzetten, kom je nergens !

SONJA : Pfu ! En wààr ben JIJ gekomen met al je inzet ? (kijkt misprijzend rond) In 'n bouwvallige boerderij, waar de muren nog stinken van de varkens die er vroeger rondliepen.

JOHN : (geërgerd) Die boerderij heb ik van mijn ouders geërfd. En varkens lopen er hier reeds twintig jaar niet meer over het erf. (Sonja reageert beetje kritisch) En daarbij: niemand verplicht je om in die ouwe schuur je intrek te nemen.

SONJA : (bitter) Dat is juist. Niemand 'verplicht' me...

JOHN : Heb IK je gezegd om je slaapzak in die schuur te spreiden ?

SONJA : Je hoeft niet altijd woorden te gebruiken om iets te zeggen.

JOHN : (schamper) Ach zo ? Juffrouw begint woordspelingen te gebruiken. Doe zo voort, meisje. Misschien komt er 'n dag dat je 'n beetje begrijpt dat de wereld der volwassenen geen speeltent is.

SONJA : Neen, het is 'n varkensstal. En ik heb er de pest aan.

JOHN : Waarom blijf je er dan ? (wijst op schuur)

SONJA : Omdat ik van je gezeur af wil zijn. En van dat eeuwige gezanik over mijn toekomst.

JOHN : Ik wil niet dat jij...

SONJA : (snel invallend) Hou op ! Ik heb mijn hele leven niets anders gehoord van jou ! "Ik wil" of "Ik wil niet"... (pijnlijke pauze) Ik heb je nog nooit horen vragen: "Zou je graag dit..." of "Heb je lust om dit te doen?" Neen ! "Ik wil!" En vaders

wil is wet, nietwaar ?

JOHN : Inderdaad. Anders staat de wereld op z'n kop.

SONJA : Huh ! En nu loopt alles gesmeerd, zeker ? Kijk naar ons: we staan hele dagen te bekvechten en we zijn slechts met z'n twee.

JOHN : (eerder voor zichzelf) Misschien is dat de reden...

SONJA : (tragisch) Je hoeft je gezicht niet weg te draaien. Ik weet wat je wil zeggen... Jij hebt me nooit vergeven dat ma door mijn schuld gestorven is.

JOHN : (schrik op) Wat bedoel je ?

SONJA : Jij weet wat ik bedoel ! (windt zich meer en meer op) Maar wat kan IK eraan doen dat ma bij de bevalling gestorven is ! (schreeuwt) Denk je dat IK het plezant vind dat ik geen ma heb ? (wil weggaan, keert zich nog even om) En geen pa ! (John is helemaal uit zijn lood geslagen) Ja ! Geen pa ! Wel 'n zeurpiet die van 's ochtends tot 's avonds tegen zichzelf staat te pruttelen en alles wat ik doe met 'n vergrootglas bekijkt om te zien of er geen vuiltje aan kleeft.

JOHN : (verontwaardigd) Hoe durf je ! Als ik wat op je gedrag heb aan te merken, dan doe ik dat niet om je te pesten, maar omdat ik niet wil dat de anderen...

SONJA : (schamper) De anderen ? Ben we weeral bang van wat de anderen zullen denken ? Behandel je me daarom zo... correct ? Ben ik daarom niet meer dan de andere leerlingen van jou ? Mogen de anderen niet zien dat jij mijn vader bent, misschien ?

JOHN : (in de war) Het is niet goed dat... dat je klasgenoten denken dat ik..

SONJA : Dat jij mijn vader bent ?... Is dat niet zo, misschien ? (keert zich om) Het zou mij verdomme niet verwonderen. Jij hebt mij nog nooit als je dochter behandeld... (Ze verlaat boos de scene, en sluit de deur van de schuur achter zich)

JOHN : (kwaad) OK ! Trek je maar terug in je varkensstal ! Daar hoor je thuis. (slaat hand aan hoofd) Maar wat zeg ik toch allemaal ! (gaat naar deur van schuurtje) Sonja ? (probeert zacht de deur te openen, maar deze is blijkbaar gesloten) Sonja ? Doe nu geen domme dingen. Kom, open die deur... (geen reactie, hij wordt opnieuw nijdig) Doe open, zeg ik je ! (rukt aan deur) Voor de laatste maal: open die deur !... (pauze) Je bent misschien achttien, maar je vergeet één ding,

Sonja: jij bevindt je nog altijd op MIJN grond. En in MIJN huis heb IK het voor het zeggen !... Kom naar buiten !

(Na pauze, gaat deur langzaam open. Sonja komt voor hem staan; ze tilt langzaam haar hand op met grote sleutel duidelijk zichtbaar tussen haar vingers.)

SONJA : JIJ hebt het voor het zeggen, inderdaad... Of moet ik U zeggen, misschien?

JOHN : (stiller) Je plaats is HIER niet...

SONJA : (bitter) Dat wist ik al lang, dat ik hier niet thuishoor.

JOHN : Jij verdraait mijn woorden. (Zij haalt schouders op) Maar wát bezielt je toch ? Je hebt 'n kamer waarvan ik, toen ik jouw ouderdom had, slechts kon dromen: ruime, mooie meubels, 'n Hi-fi keten ! Wat wil je nog meer ?

SONJA : (stil) Een beetje warmte.

JOHN : Er is centrale verwarming.

SONJA : En toch is het er koud... (mijmerend, triestig) Hèèl het huis is koud.

JOHN : Nonsens !

SONJA : Je kan er nooit met iemand praten. Er is niemand die je eens beknuffelt... (kijkt hem droevig aan) Jij ook niet... Jij hebt me nog nooit in je armen genomen... Waarom niet ? Ben je bang van mij ?... Of van je eigen gevoelens ?

JOHN : (scherp) Ik heb geen verantwoording voor mijn gedrag tegenover jou af te leggen. Jij hoeft hier geen rechter te spelen !

SONJA : Ik speel geen rechter... Ik ben de aanklager !

JOHN : (scherp) Zozo ! Juffrouw speelt de aanklager ! En waarvan word ik dan beschuldigd ? Waarin ben ik te kort geschoten ?

SONJA : (hoofdschuddend) In niets. Ik heb alles wat mijn hartje wenst, behalve... 'n vader.

JOHN : (erg getroffen) Durf jij beweren dat ik mijn plicht als vader niet heb gedaan ?

SONJA : Je "plicht" heb je gedaan... maar niks mèèr. Je bent voor mij 'n goede leraar geweest... misschien zelfs 'n goede opvoeder... maar niks mèèr. Een vader ben jij nooit geweest, want 'liefde' heb jij mij nooit gegeven. Ik heb àlles gekregen waar ik récht op had... maar geen liefde. Hier... neem die sleutel, pa !
(Ze duwt hem de sleutel in de hand) Jij hebt gelijk: mijn plaats is hier niet... (Ze gaat weg, maar keert zich nog even

om) Maak je geen zorgen om mij: ik vind wel iets... of iemand, waar ik me 'n beetje kan aan warmen. (Zij verlaat de scene)

JOHN : (kijkt haar verslagen na. Dan haalt hij pijnlijk glimlachend de schouders op) Is dat mijn dochter ? Heb ik daarvoor twintig jaar van mijn leven geofferd om op zo'n brutale manier afgeblaft te worden ? Twintig jaar sloof ik mij uit van 's morgens tot 's avonds om haar 'n degelijke opvoeding te geven en dan gebeurt dit ! (gaat moedeloos zitten) Beseft zij wel in welke mate zij mijn hele leven door elkaar heeft gehaald ?... Alles heb ik verloren toen zij hier binnendrong...alles ! (neemt hoofd in handen) Vijfentwintig jaar was mijn Bieke...vijfentwintig jaar. En toen ... toen kwam Sonja alles overhoop gooien... Het had de mooiste dag van ons huwelijk moeten worden, de dag waarop ons eerste kindje geboren werd... (hoofdschuddend) Ik was er zeker van dat het 'n jongen zou zijn. "Karel" zou hij heten, zoals mijn vader. Of "Carl", dat klinkt 'n beetje moderner... Maar het was 'n meisje... Het was allemaal zo anders dan wij gedroomd hadden... (zucht) "Wij" ! Toen was het nog "wij"...

(Sonja is ondertussen terug op scène gekomen met rugzak in de handen. Ze heeft laatste zinnen gehoord. Gooit kwaad rugzak op de grond.)

SONJA : Zie je wel dat ik nooit heb meegeteld ? (imiteert vaders stem) "Toen was het nog 'wij'!" (valt uit) En van MIJ heb je nog nooit gehoord, zeker ! Nu, wees gerust: met MIJ zal je geen problemen meer hebben. Blijf jij maar in je eigen IK-wereldje ! (raapt rugzak op en wil weggaan) Doe de groeten aan je bureau !

JOHN : (luid) Een ogenblikje , (Sonja gaat door) "Juffrouw De Groot ! Ik heb gezegd: Een ogenblikje ! (Sonja blijft staan en wacht met rug naar hem gekeerd.) Kijk me aan als ik je toespreek ! (Sonja keert zich om. Hij kijkt haar doordringend aan) "Waar is je boekentas ? (Ze kijkt hem verwonderd aan) Of ben je misschien van plan met die rugzak naar school te gaan ? Vergeet het maar: de vakantie is voorbij ! (Ze laat kwaad de rugzak vallen, en keert nijdig op haar stappen terug.) (John tot zichzelf) Gelukkig maar;... Ik was het beu de godsganse dag in dit verdorde huis rond te lopen... Altijd alleen... (luider, in richting van Sonja) Want dat begrijpen jullie niet, hé ? "Den ouden" is juist goed genoeg om jullie potje te koken, en voor

de rest kan hij de pot op ! Correctie ! Ik mag jullie geen onrecht aandoen. Er is wel 'n ogenblik waarop jullie 'den ouden' nodig hebben: als jullie geld op is ! Dan kennen jullie ons wel, nietwaar ? (Sonja komt opnieuw op scène met boekentas; zonder dat ze haar vader aankijkt, neemt ze de rugzak op en wil weggaan) Je moet niet denken dat ik ook nog zal opdraaien voor 'n "kot" ! Geen cent krijg je nog van mij. Als je op je eigen benen wil staan, mij goed. Maar dan moet je het ook helemaal alleen zien te rooien.

SONJA : (bitter) Hou je zuur verdiende centjes maar ! Ik wil niets meer van je ! Niets meer, hoor je ? (Ze neemt portefeuille, gitselt bankbriefjes eruit en gooit ze op de grond) Hier zie. Je krijgt ze terug, je 'zuur' verdiende centen ! (schamper) Natuurlijk zijn ze 'zuur' verdiend. Je loopt van 's ochtends tot 's avonds met 'n zuur gezicht door het huis of voor de klas ! Weetje hoe ze jou noemen op school ?... Mister Lulkoek ! (Ze keert haar zakken om en laat de muntstukjes op grond vallen) Geen cent wil ik nog van je... (verdrietig) Ik wil niet nog mèèr bij jou in de schuld staan. (Ze keert zich om en verlaat de scene.)

JOHN : (springt woedend recht, maar loopt haar niet na) Denk goed na over wat je doet, meiske... Als je de deur achter je dichtgooit, kom je hier nooit meer binnen ! Niet zo lang ik leef !... (hij roept haar na) En vergeet niet dat je morgen 'n toets Nederlands hebt ! (Hij blijft haar wanhopig nastaren, laat zich opnieuw moedeloos op bank neervallen en bekijkt hoofdschuddend het geld dat op de grond verspreid ligt...)

Scène 2

John & Bart.

Enkele ogenblikken later komt Bart, zijn collega, per fiets de scène opgereden. Hij bekijkt verwonderd het geld op de grond en dan John. Bart is 'n eerder opgewekt type en probeert John wat op te monteren.

BART : Ben je bezig met de inventaris op te maken ? (John kijkt hem afwezig aan) Oei, ik heb me van dag vergist zeker ? Of ben ik de verkeerde weg ingeslagen ? (Zet fiets tegen muur, gaat naast John op bank zitten en imiteert Johns afwezige blik en gelaats-

uitdrukking. Na enkele ogenblikken geeft hij het op) 't Is te lastig. (Hij doet wat oefeningen met zijn kaakspieren en brengt zijn gezicht weer in 'n opgewekte plooi. Hij wijst naar Johns gezicht.) Weet je dat je daarvan rimpels krijgt, van zo sip te kijken ? (John haalt schouders op. Bart maakt hoofdbeweging naar geld) Heb je gepicknickt ?... Er ligt nog 'n beetje snoepgoed op de grond.

JOHN : Als collega zou jij 'n beetje meer feeling moeten hebben en niet altijd op 't minst passende moment de mensen komen lastig vallen. (Staat op en begint nors het geld op te rapen.)

BART : (Stoort zich niet aan uitval) Je hebt gelijk... Maar ik was niet als collega gekomen... Hoe lang kennen wij elkaar nu al ? Vijfendertig jaar ?... (John trekt bedenkelijk gezicht) Dan ben je al iets meer dan 'n collega, zou ik denken. (gaat op hurken zitten naast John) Kan ik helpen ? (neemt muntstukje op)

JOHN : (wat minder nors) Dàt kan ik nog wel alleen. (neemt muntstuk van Bart)

BART : (Fluit, gemaakt ernstig tussen de tanden) Olala... Zo'n accent op het woordje 'dàt' ! DAT zal wel zijn reden hebben..

JOHN : Dat kan jij niet begrijpen.

BART : Het wordt wat eentonig, hé ? Driemaal 'dàt' na elkaar... Is dat geen stijlfout, meneer de leraar Nederlands ?

JOHN : Hou op, Bart. Alsjeblief... (gaat zitten, terwijl hij geld wegbergt)

BART : (Bekijkt Johns kleding, dan de zijne. Hij is nl. sportief gekleed, als wielertoerist) Het wordt niks vandaag vrees ik.

JOHN : Neen... Vandaag is het niks, minder dan niks.

BART : (na kleine pauze) Sonja ? (John knikt) Ik vreesde al zoiets. (John kijkt verwonderd) Als je 'n meisje van achttien jaar met rugzak en boekentas, op honderd meter van haar huis ziet staan liften, dan ligt de conclusie voor de hand: ruzie thuis.

JOHN : (springt woedend op) Liften, zeg je ? Wààr ? Langs de weg ?

BART : (spottend) Goed geraden.

JOHN : Staat ze er nog ? (terwijl hij snel scène verlaat) Wacht maar, meiske. Ik heb je al honderden keren gezegd... (heeft ondertussen scène verlaten.)

BART : (hoofdschuddend) Honderden keren ?... Wat 'n 'understatement' ! Als hij het geen duizend maal heeft gezegd, mag ik hier doodvallen. (struikelt bijna over iets) Toe, over ééntje gaan we

nu niet vallen, hé ? Negenhonderdnegenennegentig maal heeft hij het haar gezegd, dat weet ik zeker... Daàrom heeft Sonja het ongetwijfeld niet meer gehoord.... Zo is dat nu eenmaal: van zodra 'n verbod routine wordt, zie je de zin ervan niet meer in...

JOHN : (Komt hijgend terug op scene gelopen) Ze is weg ! Wèg ! Hoor je mij ? (Bart knikt onderdanig) Begrijp jij wat dat betekent ? zo met de eerste de beste erop uit trekken ?

BART : Nu, dan heeft ze nog geluk gehad.

JOHN : Geluk ?

BART : Als de eerste ook de beste was, dan heeft ze niét alleen geluk gehad, maar ze is ook verstandig geweest niét op de volgende te wachten!

JOHN : Bart, jong ! Ik voel me nu niet in de stemming om grapjes te maken en nog minder om woordspelletjes te doen.

BART : Jammer voor jou... (ernstiger) Als je niet alles zo ernstig opnam, John, zou je niet zo in de problemen geraken. Jij kan niet lachen, John. Dàt is je grote probleem.

JOHN : Dit is niet om te lachen, Bart. Begrijp je het dan nog niet ? Sonja is er vandoor ! (pathetisch) Ze verlaat het ouderlijk dak!

BART : (fluit tussen de tanden en kijkt in de hoogte) Tja... Misschien was ze bang... bang dat die oude dakpannen haar vroeg of laat op het hoofd zouden vallen... (kijkt hem ernstig aan) Het is wel wat aan vernieuwing toe, vrees ik.

JOHN : (onbegrip) Het dak ?

BART : Het dak ook...

JOHN : (kijkt hem doordringend aan) Ik dacht dat je 'n vriend was.

BART : Ben ik.

JOHN : Een vriend valt je niet in de rug aan !

BART : Ik zeg het in je gezicht, hier ! Nu ! En niemand anders die het hoort ! (luid) Je bent 'n ouwe zak !

JOHN : (perplex) Dank je...

BART : (spottend) Graag gedaan... (plots weer ernstig) Neen ! Ik doe het niet graag, maar iemand moet het doen ! Iemand moet je tegen jezelf beschermen. En als jij het lef niet hebt, dan zal ik het doen !

JOHN : Wat heb ik fout gedaan ? ZIJ is er vandoor gegaan, zó maar ! En dan had zij nog het lef mij 'n scheldwoord naar het hoofd te slingeren, terwijl ze het huis uitstormt ! Weet jij hoe ze mij

noemde ? (slikt even) Mister... (aarzelt)

BART : (nuchter) Lulkoek !

JOHN : (verrast) Hoe weet jij dat ?

BART : Ik ben niet doof... En het ligt voor de hand: jij bent 'n zuurpruim, 'n droogstoppel, 'n zanikpoot... of 'n lulkoek. Keuze genoeg ! ... Weet je hoe de collega's op school je noemen ? "De Pezewever" !

JOHN : Ik ? 'n Pezewever ? Jij gaat toch niet beweren dat de collega's ... mij... 'n pezewever ? (Bart knikt overtuigend. John herpakt zich) Ik kan al vermoeden wie het is !

BART : (nuchter, maar toch op ironische toon) Ik heb gezegd : de collega's ! Herken je de meervoudsvorm niet meer ? Dat wordt 'n ernstig probleem met jou: je valt in herhaling, je ziet het verschil niet meer tussen enkelvoud en meervoud... (ernstig) En je laat je dochter zomaar met 'de eerste de beste' de onbekende wereld intrekken.

JOHN : (geërgerd) Wat moest ik doen ? Haar aan de tafelpoot vastbinden als 'n hond ? Zij is achttien !

BART : Je had 'n beetje meer moeten proberen haar aan JOU vast te binden.

JOHN : Daar heb je het ! IK heb het weer gedaan ! (windt zich op) Jij hebt makkelijk praten, nietwaar:... jij eeuwige vrijgezel ! Kom mij asjeblief niet de levieten lezen, jij niet ! Jij hebt jezelf nooit aan iemand gebonden.

BART : (ernstig) Fout ! ..Ik ben met jou verbonden door de banden van de vriendschap ! (opnieuw spottend) Godjenhere, wat zit ik hier te lullen. Ik begin verdomme al bijna zo bombastisch te doen als jij !... Die vijfendertig jaar hebben blijkbaar hun sporen nagelaten.

JOHN : (kälmer) Je hebt gelijk... Sorry voor die uitval. Ik was 'n beetje over mijn toeren.

BART : Ik ken daar 'n goede remedie tegen: 'n beetje rondtoeren met de fiets... Komaan, trek niet zo'n zuur gezicht, Herr Sauerkraut ! Ze komt wel terug...

JOHN : (paniekerig) Ja ! Maar wanneer ? (stil, met angst in stem) En hoe ?

BART : (hoofdschuddend) Spijtig dat ze je hier niet ziet staan jammeren.

- JOHN : (Houdt zich opnieuw stoer) Je hebt gelijk: jammeren heeft nog nooit 'n beroerde situatie geklaard.
- BART : Jammer ! Voor jou... en voor Sonja. Vooral voor Sonja. Als ze je bezig hoorde, zou ze begrijpen dat je misschien toch niet zo gevoelloos bent als je eruit ziet ! Dat je 'n beetje om haar geeft.
- JOHN : (geërgerd) Natuurlijk maak ik mij zorgen om haar.... Wie weet waar ze thans uitspookt... Hopelijk horen (scherper) de collega's er niets van.
- BART : (zucht) Met jou valt niet te praten... Ik vind dat Sonja 'n reuze-verdraagzaam meisje moet zijn om jouw karakter achttien jaar lang te verdragen. Ik begrijp steeds minder waarom ik jou àl die jaren blijf achternalopen.
- JOHN : Eenzaamheid draag je makkelijker met zijn twee.
- BART : Niet altijd... (John kijkt hem vragend aan) Jij hebt toch Sonja? ...En toch voel jij je eenzaam. Dat bewijst dat de relatie tussen jullie twee scheefgelopen is.
- JOHN : Zwijg jij maar over 'relatie'. Daar kan jij niet over meespreken.
- BART : Hohoho ! Zachtjes aan, makker. Je hoeft niet getrouwd te zijn om 'n relatie te hebben. Vooral vandaag niet ! (spottend) Ik heb 'n zeer goede relatie met... mezelf ! Ik vind dat wij het goed doen met elkaar, ik en mij...
- JOHN : (hoofdschuddend) Ik heb nu geen lust om te lachen, Bart... Vandaag niet.
- BART : Vandaag niet ? Zeg maar: 'nooit' !
- JOHN : (wil gesprek andere wending geven) Trek in 'n pintje ?
- BART : Zeg maar: 'altijd' ! (John verlaat hoofdschuddend de scène. Bart roept hem na) En voor jou ook eentje !... Breng maar 'n hele bak mee ! (stiller, voor zichzelf) Dan komen je lippen eens in 'n andere plooi. Je weet nooit: oefening baart kunst. (begint allerlei rek- en stulpbewegingen te maken met de lippen) Potverdorie; 't is moeilijker dan ik dacht, zo helemaal alleen de clown zitten spelen... John heeft meer geluk, die heeft Sonja... Hij weet niet hoe rijk hij is... (spotlucht) Daarom waarschijnlijk begint hij het geld in het rond te gooien. Kijk, hier ligt er nog eentje.(raapt muntstukje op) Het is verdorie eentje van vijftig ! (steekt het op zak) Wie het kleine niet eert. (Plots klinkt geluid van startende auto. Hij springt recht en kijkt in de verte) Waar gaat hij nu heen ?... (keert terug naar de bank)